

Hoofdstuk 2 - Les 4

Nieuwe woorden

- | | |
|---------------------|-----------------------|
| r. 3 de herfstkleur | r. 17 verspreiden |
| r. 6 de knop | r. 19 de verspreiding |
| r. 7 uitkomen | r. 24 zaaien |
| r. 9 zich vertakken | r. 26 volwassen |
| r. 10 bloeien | r. 26 uitlopen |
| r. 12 uitgebloeid | r. 29 doorsnijden |
| r. 13 rijp | r. 29 het stekje |

OEFENING 4A

Zijn de zinnen waar of niet waar? Kijk goed in de tekst!

- In de herfst krijgen de bladeren een andere kleur. waar niet waar
- In de lente krijgen de bomen nieuwe bladeren en takken. waar niet waar
- Bij sommige planten ontstaat er een vrucht nadat de plant gebloeid heeft. waar niet waar
- In de vrucht van een plant zit het zaad. waar niet waar
- De wind kan lichte zaden overal naar toe brengen. waar niet waar
- Stekjes ontstaan door het zaaien van planten. waar niet waar
- Bij sommige planten kun je een nieuwe stengel met een mes van de plant snijden om een nieuwe plant te krijgen. waar niet waar

OEFENING 4B

Wat hoort bij elkaar?

- | | | |
|---------------|-------|----------|
| 1 uitkomen | a - g | a bloem |
| 2 verspreiden | pd | b stekje |
| 3 zaaien | e | c vrucht |
| 4 bloeien | ca | d stekje |
| 5 rijp worden | c | e zaad |
| 6 doorsnijden | d | f wind |
| 7 prikken | b | g knop |

OEFENING 4C

Wat betekent ongeveer het tegenovergestelde?

- | | | |
|-------------|---|-------------------|
| 1 rijp | d | a uitkomen |
| 2 stekje | c | b uitgebloeid |
| 3 bloeien | b | c volwassen plant |
| 4 weggroten | a | d onrijp |

OEFENING 4D

Wat gebeurt er eerst? En wat gebeurt er daarna? En daarna? Als je het niet meer weet, kijk dan nog eens in de teksten van les 3 en 4! Zet de nummers in de goede volgorde.

- a
- 1 de bladeren hebben een herfstkleur
 - 2 de bomen lopen uit
 - 3 de bomen zijn kaal
 - 4 de bladeren zijn groen

Goede volgorde: 3 - 2 - 4 - 1

- b
- 1 de vrucht wordt rijp
 - 2 de knop komt uit
 - 3 de wind verspreidt het zaad
 - 4 de bloem is uitgebloeid
 - 5 het zaad komt uit de vrucht
 - 6 er ontwikkelt zich een vrucht

Goede volgorde: 2 - 4 - 6 - 1 - 5 - 3

- c
- 1 het stekje in water zetten
 - 2 het stekje doorsnijden
 - 3 het stekje krijgt wortels
 - 4 het stekje wordt nieuwe plant

Goede volgorde: 2 - 1 - 3 - 4

- d
- 1 de bloem
 - 2 de knop
 - 3 de vrucht
 - 4 het zaad

Goede volgorde: 2 - 1 - 3 - 4



- e
- 1 paddestoel wordt volwassen
 - 2 korrels groeien uit tot nieuwe paddestoelen
 - 3 korrels vallen op de grond

Goede volgorde: 3 - 2 - 1

OPENING 4B

Een *tekening* is een plaatje dat *getekend* is. De *tekening* en *tekenen* horen dus bij elkaar.

Bij welk woord horen de volgende woorden?

- | | | | |
|---|---------------------|-----------|-------------------------|
| 1 | <i>bloeien</i> | hoort bij | de <u>bloei</u> |
| 2 | <i>groeien</i> | hoort bij | de <u>groei</u> |
| 3 | <i>ontwikkelen</i> | hoort bij | de <i>ontwikkeling</i> |
| 4 | <i>verspreiden</i> | hoort bij | de <i>verspreiding</i> |
| 5 | <i>voortplanten</i> | hoort bij | de <u>voortplanting</u> |
| 6 | <i>vertakken</i> | hoort bij | de <u>vertakking</u> |
| 7 | <i>verdikken</i> | hoort bij | de <u>verdikking</u> |

OPENING 4P

Kies het goede woord.

- 1 De lente is de tijd waarin de knoppen aan de takken van de bomen *uitkomen/verspreiden*.
- 2 Als een plant goed groeit, dan gaat hij *bloeien/worden*.
- 3 Het voedsel/~~zand~~*licht* van vogels bestaat uit allerlei soorten bessen en zaden.
- 4 De vrucht gaat pas open als hij *rijp/verwaxen* is.
- 5 De vogels, het water en de wind zorgen voor de *verdikking/verspreiding* van het zaad.
- 6 De ~~functie~~*stam* van een boom staat met de wortels in de grond.
- 7 De bladeren aan de bomen worden bruin en rood, ze krijgen een *herfstkleur/steel*.
- 8 Als een bloem uitgebloeid is, *ontwikkelt zich/vertakt zich* een vrucht.
- 9 De stam geeft *stevigheid/ontwikkeling* aan de boom.
- 10 Weet jij in hoeveel groepen je de planten kunt *indelen/doorsnijden*?

OPENING 4G

Maak de zin op de goede manier af.

- 1 Als een boom zich vertakt, dan...
 - a) krijgt hij nieuwe takken.
 - b) heeft hij een herfstkleur.
 - c) verspreidt hij pitten.
- 2 Als de wind zorgt voor de verspreiding van de zaadjes, dan...
 - a) zorgt de wind voor de herfstkleur van de zaadjes.
 - b) snijdt de wind de zaadjes door.
 - c) zorgt de wind voor het transport van de zaadjes.
- 3 Als je veel van vruchten houdt, dan...
 - a) eet je graag peren, kersen en bessen.
 - b) eet je graag het klokhuis van een appel.
 - c) eet je graag uitgebloeide zaden.

- 4 Als een plant uitloopt, dan...
- a is de plant volwassen.
 - b krijgt de plant nieuwe takken, knoppen en blaadjes.
 - c kleven er vliegen aan de plant.
- 5 Als mensen het zaad gaan zaaien, dan...
- a maken ze het zaad kleverig.
 - b verspreiden ze besjes en kersen.
 - c stoppen ze het zaad in de grond.
- 6 Als een bloem is uitgebloeid, dan...
- a bloeit de bloem niet meer.
 - b zit de bloem in de knop.
 - c is de bloem uitgegroeid tot een stekje.

OEFENING 4H

Welk woord hoort bij de omschrijving?

Kies uit: *het klokhuis, sterven, voedsel, pitten, uitlopen, zaaien, het stekje, de struik.*

- 1 zaad verspreiden
zaaien
- 2 doodgaan
sterven
- 3 een klein plantje
het stekje
- 4 het zaad van een vrucht
pitten
- 5 eten
voedsel
- 6 nieuwe takken, knoppen en bladeren krijgen
uitlopen
- 7 het binnenste deel van een appel of peer waar de pitjes in zitten
klokhuis
- 8 een plant die niet één stam heeft, maar die zich vanaf de grond vertakt
de struik

OEFENING 4

Vul in: loopt uit (uitlopen), komen uit (uitkomen), plant zich voort (zich voortplanten), snijdt door (doorsnijden), groeien uit (uitgroeien), rotten weg (wegrotten), deelt in (indelen).

- 1 Jasmin snijdt met een mes de stengel van de plant door.
- 2 De knoppen aan de takken komen uit.
- 3 De korreltjes die in een paddestoel zitten groeien uit tot nieuwe paddestoeltjes.
- 4 Een boom plant zich voort door zaad.
- 5 Als er nieuwe bladeren aan de bomen komen, dan loopt de boom uit.
- 6 De biologie deelt de planten in in twee groepen: planten met wortels, stengels en bladeren en planten die dat niet hebben.
- 7 Als vruchten lang blijven liggen, dan rotten ze weg.